

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ МУЗИЧНО-РИТМІЧНОЇ ГІМНАСТИКИ

Пивоваренко М. С.

Цілісний розвиток дитини є провідною проблемою дошкільного виховання. Освітній процес сучасного закладу дошкільної освіти визначається як сукупність матеріальних, духовних і емоційно-психологічних чинників, що є його невід'ємною складовою і сприяють його ефективності. Однією з досліджуваних проблем сучасної педагогіки є гармонійне виховання особистості, яка поєднує в собі такі якості як: фізичні, моральні, естетичні, творчі тощо.

Нині актуальності набувають питання розвитку і виховання, перш за все, творчої особистості, здатної генерувати нові ідеї, бути винахідливою у вирішенні завдань, оригінальною у прийнятті рішень, вміло демонструвати свій талант у будь-якій діяльності.

Проблема розвитку і виховання творчої особистості розглядається у психології та педагогіці рядом науковців, а саме: І. Загурською (усвідомлення можливостей розвитку власних здібностей у молодших школярів), О. Кульчицькою (дослідження біографічних і соціально-психологічних факторів розвитку творчої обдарованості), В. Моляко (вивчення творчого потенціалу людини як психологічної проблеми, дослідження циклів творчого процесу, стратегій і тактик творчої діяльності), О. Музиною (здійснення суб'єктно-ціннісного аналізу розвитку творчої особистості), Н. Портницькою (особливості рефлексії здібностей обдарованих дошкільників) та іншими [3].

Проаналізувавши психолого-педагогічну, наукову й методичну літературу, доходимо висновку, що проблема формування творчої особистості дошкільника нині є досить нагальною і потребує поглибленого вивчення. Тож,

мета нашого дослідження полягає у визначенні ефективності використання музично-ритмічної гімнастики як засобу формування творчої особистості.

Термін «творчість» визначається як діяльність людини спрямована на створення якісно нових, невідомих раніше духовних або матеріальних цінностей [2]. Похідним від загально уживаного терміну «творчість» є відокремлене поняття «дитяча творчість», що визначається як одна з форм самостійної діяльності дитини, у процесі якої вона відступає від звичних і знайомих їй способів сприймання навколишнього світу, експериментує і створює щось нове.

Процес формування творчості як якості особистості має безпосередні взаємозв'язки з усіма освітніми лініями, передбаченими Базовим компонентом дошкільної освіти [1]. Кожна з освітніх ліній передбачає застосування певної методичної системи та використання засобів виховання та навчання.

Музично-ритмічна гімнастика як засіб виховання розкривається завдяки влучному синтезу музики та руху. Найбільш близькими до сучасної музично-ритмічної гімнастики були системи Ж. Демені, Ф. Дальсарта і Е. Далькроза. У другій половині XIX століття французький фізіолог Ж. Демені створив своєрідну танцювальну гімнастику для жінок. Його система була заснована на провідному значенні ритму і гармонії, ритмічному чергуванні розслаблення і напруги м'язів. Відродженню та ефективному впровадженню в освітньо-виховний процес музично-ритмічної гімнастики присвячено чимало наукових праць: А. Анохін, В. Бальсевич, В. Белутчик, Н. Веденський, Ю. Верхошанський, П. Віноградов, А. Душанін, М. Єфименко, В. Жолдак, К. Івлєв, Є. Крючок, Б. Лоу, Л. Назаренко, Т. Осокіна, Т. Ротерс, В. Смолевський, А. Шелемін та інші.

Впровадження музично-ритмічної гімнастики в освітній процес сучасного закладу дошкільної освіти передбачає використання запропонованих комплексів у всіх видах діяльності дитини. Наприклад, музично-ритмічні вправи в складі фізкультурних хвилинок на заняттях з тривалим сидінням; музично-ритмічні комплекси як основа фізкультурних

пауз; музично-ритмічні ігри різного ступеня рухливості на прогулянках. Зокрема на фізкультурних та музичних заняттях музично-ритмічні вправи та ігри включаються у підготовчу (вступну) та/або основну частини.

Використання комплексів музично-ритмічної гімнастики забезпечує прояв музичної та рухової імпровізації, що є однією зі складових творчості. На етапі закріплення та удосконалення музичних та рухових навичок, тобто під час переходу від репродуктивної до творчої діяльності, дитина може виконувати імпровізований рух під знайомий музичний супровід, і навпаки вже відпрацьований рух під новий музичний супровід.

Отже, доходимо висновку, що музично-ритмічна гімнастика є засобом формування музичної дитячої творчості, що визначається як синтетична діяльність, яка виявляється в різних видах: гра на музичних інструментах, ритміка, спів. Елементи музичної дитячої творчості проявляються одними з перших, коли у дитини з'являється здатність до рухів під музику. Таким чином, проблема обґрунтування ефективності музично-ритмічної гімнастики як засобу формування творчої особистості дошкільника на сучасному етапі має практичну значущість і може бути перспективою подальших досліджень.

Література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Наук. кер. : А. М. Богуш. *Вихователь-методист дошкільного закладу*, 2012. С. 4-29
2. Великий тлумачний словник української мови. Київ : Ірпінь, 2007
3. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / За ред. В. О. Моляко, О. Л. Музики. Житомир : Вид-во Рута, 2006. 320 с.